C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.4r-1236/24 Judecătoria Orhei, sediul Central

Judecător Viorica Severin

D E C I Z I E
În numele Legii

20 februarie 2025 mun.Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei Ghenadie Liulca
Judecătorii Ecaterina Arseni, Aurelia Andronache

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul agentului constatator, ofiţer Superior de Sector al SP 3 Chiperceni, comisar, Vascan Liliana declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05.11.2024, adoptată în cauza contravențională la demersul agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei privind înlocuirea sancțiunii contravenționale, în temeiul art. 34 alin. (4) Cod contravențional al RM, aplicate contravenientului Timuş Alexandru ***** în baza art. 354 alin. (1) și art. 355 alin. (2) Cod contravenţional sub formă de amendă în mărime de 40 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 2000 (două mii) lei, cu ore muncă neremunerată în folosul comunității sau arest contravențional

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05.11.2024, a fost respins demersul agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, privind înlocuirea sancţiunii contravenţionale în temeiul art. 34 alin. (4) din Codul contravenţional, aplicate contravenientului Timuş Alexandru în formă de amendă, inserată în decizia seria/nr.DCA01 059277 din 04.12.2023, prin care a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiilor prevăzute de art. 354 alin. (1) și art. 355 alin. (2) Cod contravenţional, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau arest contravenţional, ca fiind neîntemeiat.

La data de 07.11.2024, agentul constatator, ofiţer Superior de Sector al SP 3 Chiperceni, comisar, Vascan Liliana, a depus recurs asupra încheierii instanţei de fond, cu invocarea dezacordului cu încheierea instanței de fond, considerând că este ilegală şi pasibilă de a fi casată, din următoarele motive:

- instanţa de fond şi-a motivat soluţia invocând prevederile art. 41 din Codul Contravenţional al RM, conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie, criteriile generale de individualizare a sancţiunii, cu referire la prevederile art. 44 CC RM, astfel în cadrul sancţionării cet. Timuș Alexandru nu au fost încălcate prevederile legale menţionate, acesta lipsind în momentul perfectării procesului verbal cu privire la contravenţie, ca martor fiind inclus cet. *****, locuitor *****, fapt confirmat prin semnătura acestuia.

- prin încheierea judecătorului Viorica Severin s-a menţionat „agentul constatator contrar cerinţelor legislaţiei în vigoare la demersul său, nu a prezentat careva probe pertinente şi concludente, care ar demonstra faptul eschivării cu rea-voinţă alui Timuş Alexandru de la achitarea amenzii”, adaugă, cet. Timuş Alexandru, este anterior judecat, la moment deţine statut de bănuit pe o cauză penală, în perioada lunii octombrie 2024 a fost reţinut, ulterior eliberat sub obligaţiune;

- totodată, în cadrul completării procesului-verbal cu privire la contravenţie nu au fost încălcate prevederile articolului 443 CC RM, conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie;

- astfel informează faptul că în cadrul examinării demersului înaintat către Judecătoria Orhei, au fost prezentate probele şi anume: audierea mamei cet. Timuş Alexandru, cet. *****, care activează la ***** în calitate de *****, aceasta a comunicat în scris şi contrasemnat că feciorul său Timuş Alexandru refuză primirea scrisorilor recomandate şi simple, aceasta rambursându-le la Oficiul Poştal Step-Soci, r-1 Orhei cu rubrica „refuzat”. Ultima a declarat faptul că feciorul sau are de recepţionat mai multe scrisori, însă pe toate le refuză, aceasta a mai declarat faptul că feciorul său cunoaşte despre necesitatea achitării amenzilor din motiv că a recepţionat de la Executorul Judecătoresc, Maia Surchicin mai multe citaţii cu aviz;

- consideră că instanţa eronat a interpretat şi aplicat prevederile legale enunţate mai sus speţei date, cu referire la prevederile art.art. 7, 8, 9, 440;

- în această ordine de idei, consideră că instanţa de judecată a emis o încheiere ilegală şi a dat o apreciere greşită normelor legale, aplicabile cazului dat;

- prin adoptarea unor astfel de încheieri se încurajează comiterea contravenţiilor în continuare de către făptuitori, care rămân nepedepsiţi, în special cet. Timus Alexandru;

- mai mult, adoptarea unor astfel de soluţii contravine dreptului la un proces echitabil din perspectiva drepturilor victimei, prin avantajarea nejustificată a contravenientului faţă de aceasta. Astfel, victima ar fi lipsită de o satisfacţie echitabilă în ipoteza în care vinovăţia contravenientului este demonstrată, însă sancţiunea aplicată nu este executată;

- mai mult, lipsa investigării efective şi impunitatea persoanelor vinovate de comiterea unor astfel de acte poate constitui un eşec al statului de a-şi respecta obligaţiile procedurale pozitive pe care le pretind articolele 3 şi 8 din Convenţia Europeană, iar investigaţia ar trebui să conducă, în principiu, la stabilirea faptelor cazului, la identificarea şi la pedepsirea celor responsabili;

- de asemenea, investigaţia trebuie să respecte condiţiile independenţei, efectivităţii, promptitudinii şi reacţiei rezonabile şi accesibilităţii victimei;

- solicită admiterea recursului declarat de către Inspectoratul de Poliţie Orhei împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 05.11.2024, casarea încheierii respective, cu admiterea demersului înaintat de către IP Orhei.

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) și (2) Cod contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, dar referință nu a parvenit.

Verificând respectarea termenului de declarare a recursului, argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi cu prevederile legii în vigoare, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond ca legală și întemeiată, reieşind din următoarele considerente.

Concluzia instanţei de recurs rezultă din prevederile art. 473 alin. (1) pct. (1) lit. c) Cod Contravenţional al RM, potrivit căruia se indică, că *după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat.*

Colegiul penal constată că judecând demersul privind înlocuirea sancțiunii contravenționale în privința lui Timuș Alexandru, instanţa de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi just a ajuns la concluzia de respingere a demersului agentului constatator privind înlocuirea sancţiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 2000 lei, în ore de muncă neremunerată în folosul comunității sau arest contravențional.

Instanţa de fond a reţinut că la data de 26 septembrie 2024, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare demersul agentului constatator al Inspectoratului de Poliţie Orhei, privind înlocuirea sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime totală de 40 u.c., echivalentul a 2000,00 lei, aplicată lui Timuş Alexandru *****, cu sancţiune sub formă de muncă neremunerată sau arest contravenţional.

În motivarea demersului, s-a indicat că în gestiunea Inspectoratului de Poliţie Orhei, se află extrasul procesului-verbal restituit de către executorul judecătoresc Surchicin Maia, în temeiul art. 315 alin. (8) Cod de executare, fapt prin care a fost epuizată perceperea amenzii.

În acest context, în scopul executării amenzii contravenţionale, consideră o eschivare a contravenientului de la executarea amenzii, pentru care motiv, în temeiul art. 34 alin. (4) lit. c) şi d) Cod contravenţional, solicită înlocuirea măsurii de pedeapsă în privinţa contravenientului Timuş Alexandru de la amendă contravenţională în mărime de 2000 lei cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau arest contravenţional.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că contravenientul Timuş Alexandru, prin decizia seria/nr. DCA01 059277 din 04.12.2023, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiilor prevăzute de art. 354 alin. (1), art. 355 alin. (2) şi art. 357 alin. (1) Cod contravenţional, cu aplicarea sancţiunii contravenţionale în formă de amendă în mărime totală de 40 u.c., ce constituie suma de 2000 lei.

În termenul stabilit, contravenientul nu a achitat amenda, fapt pentru care agentul constatator, în scopul executării sancţiunii contravenţionale aplicate lui Timuş Alexandru, a expediat pentru executare silită în condiţiile art. 11 Cod de Executare, documentul executoriu.

Instanţa a menţionat că decizia agentului constatator al Inspectoratului de Poliţie Orhei, seria/nr. DCA01 059277 din 04.12.2023, reieşind din conţinutul ei, a fost întocmită în lipsa contravenientului Timuş Alexandru, în prezenţa martorului *****, fapt confirmat prin semnătura acestuia.

Decizia agentului constatator nr. DCA01 059277 din 04.12.2023 nu a fost contestată, fiind remisă spre executare executorului judecătoresc la data de 02.05.2024.

Astfel, la 14 mai 2024, de către executorul judecătoresc Maia Surchicin a fost primit spre executare şi intentată procedura de executare a documentului executoriu seria/nr. DCA01 059277 din 04.12.2023, emis de Inspectoratul de poliţie Orhei.

În scopul asigurării executării documentului executoriu, de către executorul judecătoresc Maia Surchicin au fost aplicate măsuri de asigurare a executării prin

aplicarea măsurilor de asigurare asupra bunurilor mobile şi imobile de care dispune debitorul precum şi aplicarea interdicţiilor faţă de ultimul, în urma căruia s-a constatat că debitorul de careva bunuri nu dispune, nu are conturi bancare și nu este angajat în câmpul muncii.

Prin încheierea executorului judecătoresc nr. 119s-1575/2024 din 14.05.2024, a aplicat măsuri de asigurare a executării, documentului executoriu nr. DCA01 059277 din 04.12.2023, emis de agentul constatator al Inspectoratului de Poliţie Orhei, conform art. 63 din Codul de executare.

Ulterior, executorul judecătoresc Maia Surchicin, la 20.09.2024 a înaintat agentului constatator propunerea de a înainta demers în instanţa de judecată, cu solicitarea de a înlocui măsura de pedeapsă în privinţa lui Timuş Alexandru, de la amendă în mărime totală de 40 u.c., ce constituie suma de 2000 lei, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau arest contravenţional.

Astfel, la 26 septembrie 2024, agentul constatator al Inspectoratului de Poliţie Orhei a depus în instanţa de judecată demers privind înlocuirea sancţiunii sub formă de amendă, cu ore muncă neremunerată în folosul comunităţii sau arest contravenţional, în temeiul art. 34 alin. (4) din Codul contravenţional, contravenientului Timuş Alexandru.

Conform art. 315 alin. (8) Cod de executare, în cazurile prevăzute la alin.(7), dacă amenda a fost aplicată de către agentul constatator, executorul judecătoresc informează despre imposibilitatea executării silite a amenzii agentul constatator, care solicită instanţei înlocuirea amenzii cu o altă sancţiune contravenţională în condiţiile art. 34 alin.(4) din Codul contravenţional.

În conformitate cu prevederile art. 479 alin.(1) din Codul contravenţional, problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale se soluţionează, la demersul contravenientului, de către autoritatea competentă să asigure executarea sancţiunii contravenţionale sau, la demersul contravenientului ori al autorităţii competente să asigure executarea sancţiunii contravenţionale, de către instanţa de judecată.

Potrivit dispoziţiei art. 480 alin. (1) din Codul contravenţional, problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale adresate instanţei de judecată se soluţionează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua, de către instanţa de judecată din raza de activitate a autorităţii competentă să asigure executarea sancţiunii contravenţionale. Alin. (2) încheierea instanţei de judecată privind soluţionarea problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale poate fi atacată cu recurs de către persoanele interesate în termen de 15 zile şi se judecă în procedură de recurs în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărţii a doua.

Conform art. 311 din Codul de executare, hotărârile cu caracter contravenţional se execută în modul prevăzut în titlul V din prezentul cod, cu derogările stabilite în prezentul titlu.

În conformitate cu prevederile art. 315 alin.(1), (3) şi (4) din Codul de executare, amenda se achită de către contravenient în mod benevol, în termen de 30 de zile de la data aplicării ei.

Instanţa de judecată sau, după caz, agentul constatator care a aplicat amenda verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată şi, în cazul în care contravenientul nu a achitat-o, trimite executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită. Executarea amenzii contravenţionale se asigură de către executorul judecătoresc în a cărui competenţă teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătoreşti, se află domiciliul contravenientului.

În Recomandarea Consiliului Europei nr. (2003) 17 prin executarea hotărârilor judecătoreşti se statuează: „executarea" înseamnă faptul de a da efect hotărârilor judecătoreşti, precum şi a altor titluri, judiciare, sau extrajudiciare, în conformitate cu legea care impune debitorului să facă sau să nu facă ceva ori să dea ceea ce a fost stabilit".

Potrivit art. 22 alin. (1) lit. v) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite persoanelor fizice şi juridice întreprinderea acţiunilor sau inacţiunilor ce rezultă din lege sau dintr-un raport juridic, în vederea executării eficiente a unui document executoriu.

În condiţia alin.(2), executorul judecătoresc este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii şi să explice participanţilor la procesul de executare drepturile şi obligaţiile lor.

La caz, instanţa atestă că până la moment, contravenientul Timuş Alexandru nu a executat benevol sancţiunea sub formă de amendă stabilită în baza documentului executoriu nr. DCA01 059277 din 04.12.2023, emis de Inspectoratul de Poliţie Orhei.

Prin încheierea executorului judecătoresc Maia Surchicin nr. 119s-1575/2024 din 14.05.2024 a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu DAC01 059277 din 04.12.2023, fiind acordat termen contravenientului pentru achitarea amenzii contravenţionale.

Ulterior, la 20.09.2024, a înaintat agentului constatator, propunerea de a înainta demers în instanţa de judecată cu solicitarea de a înlocui măsura de pedeapsă în privinţa lui Timuş Alexandru, de la amendă în mărime totală de 40 u.c., ce constituie suma de 2000 lei, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau arest contravenţional.

Conform art. 34 alin. (1), (3) şi (4) din Codul contravenţional, amenda este o sancţiune pecuniară care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul

cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei. Amenda se aplică persoanelor fizice de la 1 la 1500 de unităţi convenţionale, iar persoanelor cu funcţie de răspundere - de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale.

Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienţei bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voinţă a contravenientului de la achitarea acesteia, instanţa de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. In acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art. 38 alin. (4).

Alineatul 8 al aceluiaşi articol, prevede că amenda se înlocuieşte de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancţiunea este aplicată de către instanţa de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanţa care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Conform prevederilor art. 315 alin. (7) si (8) din Codul de executare, în cazul în care executarea silită nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienţei de bunuri sau din cauza eschivării cu rea-voinţă a contravenientului, dacă amenda a fost aplicată de instanţa de judecată, executorul judecătoresc solicită instanţei care a examinat cauza să adopte o încheiere în condiţiile art.34 alin.(4) din Codul contravenţional.

În cazurile prevăzute la alin. (7), dacă amenda a fost aplicată de către agentul constatator, executorul judecătoresc informează despre imposibilitatea executării silite a amenzii agentul constatator, care solicită instanţei înlocuirea amenzii cu o altă sancţiune contravenţională în condiţiile art. 34 alin. (4) din Codul contravenţional.

Astfel, instanţa de judecată a constatat că agentul constatator, contrar cerinţelor legislaţiei în vigoare, la demersul său nu a prezentat probe pertinente şi

concludente care ar demonstra faptul eschivarea cu rea-voinţă a lui Timuș Alexandru de la achitarea amenzii.

Or, simplul fapt invocat de către executorul judecătoresc în propunerea privind înlocuirea măsurii de pedeapsă, în vederea întreprinderii acţiunilor de executare a documentului executoriu, instanţa consideră că acesta nu a probat că a întreprins ansamblul de măsuri ce ţine de executarea silită potrivit art. 74 din Codul de executare, care ar dovedi faptul că executarea silită nu a fost posibilă, la fel, nefiind întreprinse toate măsurile cu privire la stabilirea locului aflării contravenientului şi constatarea intenţiei de eschivare a acesteia de la achitarea amenzii, or, executorul judecătoresc urma inclusiv să prezinte informaţii privind citarea legală a contravenientului, iar după caz, să solicite aportul organelor de poliţie în vederea anunţării în căutare a lui Timuț Alexandru.

La acest aspect, deşi executorul judecătoresc în demersul din 20.09.2024 a indicat efectuarea unor acţiuni în raport cu debitorul, acţiunile date nu se confirmă prin probe anexate la materialele cauzei contravenţionale.

Art. 38 alin. (1)-(3) din aceeaşi sursă, stabileşte că arestul contravenţional este o sancţiune contravenţională excepţională care constă în privarea de libertate pe un termen stabilit prin hotărâre judecătorească şi care se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare. Arestul contravenţional se aplică, de regulă, pentru săvârşirea unei fapte care ameninţă sau pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a persoanei. Arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale.

La caz, pedeapsa sub formă de arest contravenţional este una prea severă în raport cu fapta comisă, or, aceasta este o sancţiune contravenţională excepţională.

Deşi arestul contravenţional poate fi aplicat în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, executorul judecătoresc şi solicitantul schimbării sancţiunilor contravenţionale în privinţa lui Timuș Alexandru nu au probat intenţia acestuia de a nu executa sancţiunea aplicată.

Prin urmare, constatând şi elucidând circumstanţele descrise mai sus, instanţa de judecată a concluzionat că demersul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Orhei, Liliana Vascan privind înlocuirea sancţiunii amenzii contravenţionale cu arest contravenţional în condiţiile art. 34 alin. (4) lit. a) din Codul contravenţional în privinţa contravenientului Timuș Alexandru este unul neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins.

Colegiul penal conchide în urma verificării materialelor prezentate că soluția instanței de fond este una motivată, iar recursul depus de către agentul constatator este pur declarativ, care indică situația conform propriei relatări, cu indicarea doar a normei materiale, însă obiecții motivate referitor la netemeinicia hotărârii

instanţei de fond nefiind invocate, totodată afirmațiile indicate în recurs nu corespund cu faptele stabilite de către instanța de judecată.

Astfel, se resping afirmațiile invocate în recurs, precum că încheierea instanței de fond o consideră ilegală şi neîntemeiată, că prima instanţă nu și-a motivat soluția, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept ce guvernează speța, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz, fiind o părere subiectivă a autorului recursului, totodată lipsa prezentării actelor ce țin de neexecutarea hotărârii judecătorești a pus Colegiul penal în imposibilitatea de a verifica și circumstanțele invocate în recurs, care nu sunt confirmate cu careva înscrisuri în susținerea poziției expuse în recursul declarat.

În așa mod, Colegiul penal consideră că argumentele înaintate în recurs sunt cu caracter de declarație și nu pot fi reținute, astfel se resping, de fapt temei de casare a încheierii adoptate nu a fost stabilit, motiv pentru care recursul se respinge ca nefondat.

Pe motivele expuse și în temeiul art. 473 alin. (1) pct. (1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E:

Recursul agentului constatator, ofiţer Superior de Sector al SP 3 Chiperceni, comisar, Vascan Liliana declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05.11.2024, adoptată în cauza contravențională la demersul agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei privind înlocuirea sancțiunii contravenționale, în temeiul art. 34 alin. (4) Cod contravențional al RM, aplicate contravenientului Timuş Alexandru ***** în baza art. 354 alin. (1) și art. 355 alin. (2) Cod contravenţional sub formă de amendă în mărime de 40 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 2000 (două mii) lei, cu ore muncă neremunerată în folosul comunității sau arest contravențional, se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Ghenadie Liulca

Judecătorii Ecaterina Arseni

Aurelia Andronache